

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TARSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenként háromszor: vasárnap, kedden (félven) és esztőtörtökön.

Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
helyben hszhoz adva:
Egész évre . . . 8 ft.
Fél évre . . . 4 " "
Negyed évre . . . 2 " "
Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partics
könyv- és könyvnyomtatás
a városköznyomtatás, hova
az előfizetések és hirdeté-
sek küldendők.

ELŐFIZETÉSI DÍJ,
vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 9 ft. — kr.
Fél évre . . . 4 " 50 "
Negyed évre . . . 2 " 25 "
Szerkesztőségi iroda:
Sötét-utca s csendes-utca
sarkán, Hofeneder-féle ház-
ban, hova minden a lap szel-
lemi részét illető közlemény
küldendő.
Hírmegjelölések nem
fogadjanak el. Közvetlen
nem adhatnak vissza.

Hirdetések lapunk számára felvételnek: Buda pestben. Lang Lipót és Schwarz Gyula. Gizellator 3. sz. — Haasenstein & Vogler. Dorottya-utca 11. sz. — Goldberger A. V. Váci-utca.
Külföldön: Bécsben, Mosse Rudolf I. Seilerstrasse Nr. 2. — Haasenstein & Vogler. L. Wallischgasse Nr. 10. — Daube G. L. és társa I. Wallzeile Nr. 12. — Oppelik A. I. Stubenbastei Nr. 2.
Dukés Miksa I. Riemergasse Nr. 12. — Steru Möriz I. Wallzeile Nr. 25. — Rötter és társa I. Baumgasse Nr. 13. — Danneberg I. H. Czerningplatz Nr. 5. — Schalek Henrik Wallzeile Nr. 14.
Hamburgban, Haasenstein & Vogler. — Frankfurtban aM. Daube G. L. és társa.

Megyei utmutató táblák.

Ha egyszer hófűtűt zord időben széles Bácsországra most már mind rendezettebb országtáján, az embrenyi hőréteg elzárva előlünk minden ismeretető jelt, — kocsisunk istennek foháskodva megcsapkodja lovait, hogy hát menjenek már most a saját tudományuknál fogva, minthogy ő a magától már kifogyott, mi meg keserű odaadással békünk elébe annak a sorsnak, hogy Bajmok helyett elkeveredünk valamerre Pacsérára, a hol semmi dolgunk: egyszerre úgy rémlik előttünk, mintha káprázatosan vibrálna szemünk előtt valamelyes kéz, mintegy mutatva nekünk az utat, s mi közelebből megtekintve azt, egy megyei utmutató táblácskát találunk, azon felírva a község neve, a hová igyekszünk, az ut irányja, a melyet elvesszünk, az ut hossza, melylyel ugyan keveset nyertünk, mert nélküle se rövidebb, s már most hát biztos megnyugvással haladhatunk tovább, mert ha ismét eltévelyegnénk, ismét egy ilyen utmutató táblácska igazítja utnánk, önkénytelenül sóhajtunk fel: hála neked Sándor Béla megyei főispánunk, ki meg mint aispán megteremtéd ez utmutató táblácskák ideáját!

Hanem hogy mindez így történhessék, mindekelőtt szükséges volna ilyen említett utmutató táblácskák felállítását!

Mert az bizonyos, hogy ideában meg van teremve, s az a duma megtestesítése megmaradt Schmausz Endre tevékeny aispánunknak, s bár határozottan tudjuk, hogy még e nyár folyamán elkészítettnek s felállítottak ezek a táblák, mégis ténykép mondhatjuk azt, hogy jelenleg nincsenek meg, hogy ez iránt csak igen lassu lépések tétetnek.

Tulhaladott álláspont az, kifejtjen e táblák hasznosságát, czelszerűségét, hiszen azt Sándor Béla volt aispán s jelenlegi kozszeretében álló

foispánunk minden oldalról eléggé behatóan mérlegelte, midőn mint eszmét megteremté, s kétség sem férhet ahhoz, hogy e nagy horderejű eszme keresztülvitelét Schmausz Endre aispán ur is időszerűnek fogja találni. Mindazonáltal azt hisszük, hogy ily pusztá megállapodások s a nézetek egybehangzásának konstataciója nem visz a czélhoz közelebb, s van rá példa a multból, hogy bizonyos minden oldalról megvitattott, jónak talált, mihamarabb életbeleptetendők kimondott intézmények évek hosszú során át aludtak a papíron téli álmukat s megmaradtak írott malasztnak . . .

Igy ne járjunk a megyei utmutató táblák felállításával s ne kelljen panaszkodnunk akkor, midőn a bajon segíteni egyelőre ismét nem lehet, most emlitjük föl ezt, kellő időben, midőn mód s alkalom könnyen kínálkozik a már rég eltökélt szándékot teljesíteni.

A megye közönsége bizonyára kedves s rég óhajtott meglepetés gyanánt fogja üdvözölni az utmutató táblácskát s majdan csak kellemes kötelességünk leendő haladó megye annyi életrevaló s nagy horderejű vívmányai között e minden bizonytal nem utolsó helyet elfoglaló intézményt is czéljának praktikus megoldásában melatni.

Városi rendkívüli közgyűlés a kholera-ügyben.

Városunk I. hó 18-án rendkívüli közgyűlést tartott a belügyminiszteriumnak lapunk mult számában közölt kórendelete tárgyában.

A közgyűlés élénk vitába merült a tanácsi javaslat fölött, melyet ugyszólván egész terjedelmében mégis elfogadott s már a mai nap 9 óraja körül foispáni kijelentés fölött jegyzőkönyvvel hiteltel is, hogy azonnal fogantatosítható legyen. Ez okból nem is szerelhették meg azt, hanem lapunk jövő számában fogjuk egész terjedelmében hozni.

Érdekesnek tartjuk e közgyűlésből annak megemlítését, hogy a közegészségügyi tanács egészen mást, illetoleg sokkal intenzívebb intézkedések megtételét javasolta, mint a tanács. E fölött keletkezett a vita. Nevezetesen a közegészségügyi tanács, melynek javaslatát erélyes elnöke, dr. Sztójkovits Péter interpretálta, azt óhajta, hogy a város összes árcai, vizelvezető száncái, álló vizeit megtisztíttassanak olyformán, hogy a bennük összehalmozott salak s kóros elemek eltávolíttassanak; ellenben a városi tanács ez eljárás költségesek s czelszerűtlennek is deklarálta, miért azzal is megelégedhetni vélt, ha ezen fentemlített árkok, vizek, stb., erzekenyen desinfiáltatnák. Az atalanos hangulat a városi tanács javaslata mellett szólt, s miután maga dr. Sztójkovits Péter ur is elalott a közegészségügyi tanács indítványát, dr. Wolf orvos ur tette azt magacva, igen helyesen érvelve a mellett, hogy a desinfiálás bármily intenzív legyen is, allandó biztosítékot nem nyújthat a kóros kigözölgés ellenében, s e tekintetben csakis a közegészségügyi tanács javaslata nyújthat garantit, melytől ő a körülmények labba vetésével csak annyiban óhajtott elterelni, hogy legalább a város legveszélyesebb helyein levő árkok s mozsarak búzós elemet tavolítottassanak el, míg a nagyobb költség s fáradsággal eltalálható vízellátások csak desinfiáltatnának. Ez indítvány ellen a város nem éppen kedvező anyagi viszonyai s a fentjelzett művellet nehékes s huzamos idő igényly fáradságos volta szóltak, de tudományos szempontból is megtanadtattott ezen intézkedés hasznos volta. Nevezetesen dr. Pavlovits Simon fölötté szakavatottan adta elő, hogy mily kóros s veszélyes állapotban vannak ezen árkok, száncok, stb., hogy telvük növényi s állati hulladékokkal, s azt hiszi, hogy az eros desinfiálás is megteszi a hatást, míg a búzós elemek eltávolíttatása a „buznek főbolygatás”-val járna, a mi orvos szempontból nem helyesíthető.

Ezen szakértői fejtegetés a maga nemében igen szép lehet, de a legnagyobb mérvben téves s furcsa érv arra nézve, hogy a kóros hatás orvoslatosolható. Mert ha „bolygatás”-sal búz támad 3—4 napig, nem ok arra, hogy a kigözölgés eltartson két hónapig, vagy örökké. Azert mi ezen tudományos fejtegetést inkább por, mint contra érv gyanánt fogadjuk, s tulajdonképi ellenérvül csak azt fogadjatjuk el, ha ugyan az is elfogadható

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Bánfi Dénes.

— 1876. ápril 5-én. —

Fejedelmi asztal körül
Serleg serleg után urul,
És a bornak mámorába
Minden bú-hajt elodázva
Mulat Apaft . . .
Föl-folkurjaant: adja isten,
Hogy sokáig éljen minden
Igaz hazafi!
Bánfi Dénes hős orozslán,
Bú sötétlik deli arczán,
Úl merengve, analogva,
Gondja meg nem ful a borba!
Vérzik, fáj szive . . .
Azt susogja: adja isten,
Szép honomnak, hogy ne legyen
Annyi hullene!
A vig terem ablakánál,
Béldi Pál oly totovan áll,
Szeme végig néz a tájon
Azt akarja: lelke szálljon
Asszonyához el.
Fel-felragyog az orozája
Mondogatja: nem sokára
Két karom olee! . . .
Lángol a kedv, fogy a binedv,
Esz ereje egyre súlyed . . .
Tárol onnan egy sarokban
Úl, de csak odapislán,
S topreg Teleti.

Azt susogja: adja isten
Hogy e merész, dico tervem
Czeljét kuzdje ki!
Bánfóhoz megy, sug valamit,
Béldihez megy, ott is annyit,
Oszenez a két vitez ur
Haragos szem, hej! szemet szur!
Megesorror a kard.
Még egy pár szó ide s oda,
Mindannyiszor szép titokba! —
És a kigyó mart . . .
Ej! hová lett Bánfi Dénes?
Apaft szól, — hej! be kényes.
Béldi Pál is hova tunt el?
Néz Teleti szerze-szolyoly,
És nevette szól:
Béldi félti feleségét,
S rosszat kéne, ha beszelnék,
Buzsike Bánfíró! . . .
Zöld szemü szörny az irigység,
Guny-szavakkal föl ne keltsék.
Veres kard az uralom-vágy,
Ha ingerlik, gyilkóhi vágy;
S alnok Teleti
Az egyiket guny-szavakkal,
A másikat ravaszaggal
Egyre illeti.
S a bor gőze-mámorában
Zöld szemü szörny ebréd gyorsan;
Hej! Apaft jól talája
Teleti eles fulankja
S terve sikerült . . .
Holnapután ha az isten
Közbe nem lép — keső minden,
S Bánfi vére, hált.

Asszony könyve, hév beszéde,
Köveket is rábeszélne, —
S Apafté könyve, ajka
Búvos szeme, rémes átka,
Fölszólt Bánfírt . . .
Zárt szobában jár zokogva
Halvány arca is mutatja,
Hogy hiába kért.
Fejedelmi asztal körül
Serleg serleg után urul,
És a bornak mámorába
Gondját hasztalan akarja
Fojtni, Apaft . . .
Fel-felsőhajt adja isten:
Ne sokáig éljen minden
I — — gaz hazafi . . .

Amaranth.

Kéjútazás.

Ems, 1883. évi július 12.

„Janz vorzüchlich” ez az, mit tudványunknál fogva első sorban a Culturnemzet országában elsajátítottunk. De ne higye a kedves olvasónó, hogy tudományos vitakozás eredménye ez, nem, erre a magyar „bonvivant” nem alkalmas. A rajnai fenséges utazásunkat befejezván Coblenzbe értünk, es ott, miután az emsi vonatra egy óraig várunk kellett, egy „jemütlich” vegyszérez csatlakoztunk, ki épen egy hatalmas „Rosbeaifel” merközött, meg ki azt „Janz vorzüchlich”-nek találta; mert azt ismételné már is szándékában állott, ha a conducteur, ez a vasuti utazásunknál absolut kormányzó parancsoló hangon nem kiáltja: „Einsteigen nach Ems!” Egy rövid ¼ órai utazás után az „olle Villem” kedves nyári tartozkodási helyére — Emsbe értünk. Két súlyos beteg,

hogya a kóros elemek eltávolítása költségbe kerül s nehézkes.

Egyébként, hogy az említett kóros elemek eltávolítandók, azt Bikár Simon ur is hangsúlyozta, jöhetne ő azt kívánja, hogy ez majd összel történjen a vész után, s így a költség, mint ellenőrv is elesik, míg másrészt fureca világot vet ez észjárás a viszonyokra, ha a veszélyt okozó elemek a veszély elmulatásával kivátnak eltávolítani.

Tehát az ellenérvek, t. i. az anyagi viszonyok kedvezőtlenessége s a művelés nehézsége elegendők voltak, hogy a városi tanács s maga a közgyűlés is elvessze az elvileg jónak, csehszerűnek látott javaslatot, s helyette egy olcsóbb s látszólag megfelelő intézkedést szankcionált. Sajnálattunkra, bárba tényével állunk ma már szemben, a közvélemény elismerését ez eljárás iránt meg nem szavazhatjuk. Nem elég indok az anyagi viszonyok kedvezőtlenessége s a rendkívüli nagy veszélyesség. Mert valami horribilis összegetek nem igényel a közegészségügyi tanács javaslatának keresztülvitele. A nehézségek pedig oly természetűek, hogy azokat a munkaerő tartja egyszóval, melyeket tokozni lehet, ha kell.

Nézetünk szerint tehát a közgyűlés a netán bekövetkező vész esetére nem lehet minden szemrehányástól, mert költség s munkaerő lebegett szeme előtt akkor, midőn a polgárok legdrágább kincse, élete forgott szobán.

Adja az ég, hogy e szemrehányás ne érje soha!

Egy más vitakeltő javaslata az volt a tanácsnak, hogy a szücs mellett lakosok a házból a szücsbe vezető csatornát, hasznavehelténe tegyék, illetőleg befűnjék, nehogy az oly sokféle kóros elemeket magában rejtő házi moslék kivettessek s a desinfectiozt lehetetlenül tegye. Ez magában véve nem volna rossz dolog. De kérdéskép merül föl az, hogy ugyan mit csinálnak hat azok a lakosok azzal az összegyűléssel moslékkal, tisztátalan vízzel, szeméttel? Megtartásuk a lakás udvarán, miután elvezetnők nem lehet? Vagy hordassék el naponta? Mert az bizonyos, hogy a mily káros é a folyadék kivételése, oly káros, sőt sokkal károsabb annak a házból való megőrzése. E kérdést csak egy oldalal fejtegette meg a közgyűlés, t. i. a tanács javaslatát elfogadta de az iránt, hogy a folyadékkal mi történjen nem intézkedett. Talán magától értette azt, hogy az a házból ugynevezett pöczögörökben őriztessek, s e czeiből ilyen pöczögörök minden házból készítessek, el nem felede azokat naponta desinfectiozni. Mi ezt nem hallottuk hangsúlyozni, pedig ez fontos körülmény s hamagától is érthető volt, jó lesz reá az illetékes közegek figyelmét felhívni. A tanács további javaslata érdemleges elbírálásban nem részesült. Pedig véleményünk szerint nem egyedül a lég tisztasága van, mire bekövetkezhető kolera esetére szükségünk van, de sokkal égetőbb szükségünk van egy erőlyes s minden tekintetben megbízható ellenőri közege, mely a mérszártségekre, gyümölcsipiacokra felügyel. **Nem akarjuk csupa kíméletből ezuttal megnevezni azon vendéglőket, melyekből csak a mult napokban dögölt sertesűs került ki az abonensek asztalára s a leplet egynemű lelkiismeretlen mérésáros üzelméről se óhajtjuk még ma lerántani; de igen óhajtottuk volna, hogy a közgyűlés, mely tüzetesen a kolera-üggyel foglalkozott, e tárgyra nagyobb mérvben fordítsa figyelmét, mint az előbb jelzettek, mert haszntalan tiszta a lég, ha a kóros ragály az eledetek utján terjed.**

Már pedig a ki ily rekkenő hősegekben büdös disznóhussal él, ha nem is damiette-i, de bizonyosan kolera nostras-ban halhat el, — a mi azután neki ugyancsak mindegy lesz.

Egyébként mi éber figyelemmel fogjuk kísérni városunk e nembeni intézkedéseit s a hozott határozatok végrehajtása körüli pontosságát, s ha szükségesnek fogjuk találni, nem fogunk késni a sajtó teljes erejével sürgetni azon temdőköt, melyek hiányában az egyéb fátározások csak haszontalan erőlködésekké fognak bizonyulni. De nem akarunk lemondani abbéli reményünkről sem, hogy a belügyministerium megvizsgálva a felterjesztendő jelentést, a közegészségügyi javaslatát fogja fentartandónak találni.

Rövid elmélkedés a szocialismusról.

Nemrég az eset adta magát elő Szabadkán, hogy Balogh Mihály tanoncz Huszka Fülöp harinyakötőnél megakarta mérzeni gazdája tizenhárom hónapos kis leánykáját. E miatt letartóztatván, a kihallgatási jegyzőkönyvben ő maga ekként adja elő az esetet:

„Szabó József tanonczársam felbuztatott már két ízben arra, hogy csináljunk olyan vialmit, hogy Huszka Fülöp 13 hónapos kis leánykája meghaljon, majd akkor ünneplünk. Ezután az ő biztatására a kemeence parkányán levő gyufából négy szálat elővettem, ezt lekaptam s az így nyert gyufafejeket kalácsba tettem s a kis leányunk beadtam, kinek azonban attól semmi baja nem lett. Ápril 9-én ismét a Szabó Jóska biztatására az almáriom tetőjén levő vitriolos üveget elővettem s abból egy fakanálba öntvén annyit, a mennyi belefért, ismét be akartam adni a kis leányunk, de mivel a kis leány kezemet meglökte, a vitriol mind ruhájára ment, mely azt több helyen őrseégette. Így állván a dolog bár két ízben is megkísértem azt, hogy a kis leány meghaljon, annak semmi baja nem lett.”

Ha ekként előadva látjuk a tényálladékokat valami pokoli szultott kell a tanonczban szemlélnünk; mert egy 13 hónapos csecsemő életére törni csak azért, hogy az illetőnek alkama legyen a halotti toron mulatni ez az emberi természetből való teljes kivétkezés. Deamoni tett, mely csak a pokoltól vehette tanácsát!

Ámde alkalmunk volt a dologgal közelebb foglalkozni. A tanoncz gyermek ugyanis panaszojta, hogy gazdája vele szemben mindig kíméletlenül bánt el. Egész napon át dolgoztatta; szabad óráiban dajkált és erre ráadásul a keltt esti táplálékban nem részesült. Sőt iskolába sem járatta a fiut; de még a legeslegszekebb ruházattal sem látta el. Így p. u. télen mezteláb volt kénytelen az utcákon járni

És most elértünk tárgjunkhoz. Az eset csak bővebb illusztracioként szolgáljon themánknak.

Mint tudjuk a szocialismus egész Európát mozgásban tartja. Mindentűt tárgyalják e tant különböző szempontokból. A tudomány elveti a szocialisták követelményeit, mint olyanokat, melyek az egyéni talentum, képesség és zsem legkárosabb nivelliozására vezetne; a szabad ipari- és üzleti rendbenek stb. bölcseséget árasztó műveit ismerni. Mi a baja? Ez az entréáln a rövid kérdés: Gyomor, gégebaj. A rendelés: Reggel két pohár „Kesselbrunn”, délután egy pohár „Victoria”. Ezek aztán az üdvözítő szerek, melyeket mindenki oly lelkiismeretesen fogyaszt, mintha ezek nélkül előtte a pokol örvénye nyílnék meg. Találkozik természetesen olyan is, különösen a nőnemben, ki aztán a forrásnál szívüldést keres. Egy piros rózsba a gombyukon, egy fehér rózsba a női kebel baloldalán, ez az internationális nyelv, melylyel a különböző nyelvűek magukat megértik. Így közeledek a francia az angolhoz, az angol a svéd és hollandihoz, és ezen nyelv soknál tan boldog házasságnak megállapítója lesz. Falcione barátom is ezen a nyelven értette meg magát egy gyönyörű hollandi nővel, és ha bár megteszem is kötelességemet, vigyázok rá, mint szilaj gyermekre — mégis felek, mert a szivet őrizni nem lehet — különösen nála, ki itt valóságos Adonis. Egy fekete szemű zsidóleány valóságos hajtóvadászatot rendezett reá; de itt az azal nem vagyok tisztában, vajjon rokonszevu az indító ok, vagy pedig tudja, hogy antiszemita és így akarja magát megboszolni, hogy lángra gyulasztani kívánja egy zsidóni irányában.

A boszu nem is volna nemtelen, ha csak aziránt lehetne biztosítékot szerezni, hogy egy milliomas bankárnak egyetlen leánya!

A mint ittlétünk zselé, egészségünk helyreállítása kívánja, a szórakozás legváltozékonyabb nemeinek élünk,

det egy nagy kaszárnyaszerű mechanizmusba szoritáná; az összes fenálló jog és társadalmi rendet, megintatná, sőt egyenes ellenkezőjét szülné annak a mit a szocialisták elhárítani akarnak, tudniillik: közgyűlésgyűnést, elégületlenséget, erkölcsi és anyagi elgyöngülést. A tudomány ezekből kifolyólag megállapítja, hogy az ily rendszer mellett a folytonos tökélyesedés, haladás, szabadság és humanitás tekintetében előmenetel, egyenesen lehetetlené válnék.

Mi sem vagyunk barátai a szocialismus tulmervű követelésének. De el nem tagadhatjuk, hogy a szocialisták sok igazat is mondanak és hogy ekként az iskola nem minden tanai tekinthetnek a beteges képzelődés, vagy a felzavart szenvedélyek szüleményeinek.

Lássuk a felhozott esetet. Nem akarjuk dicsőíteni a gonosz tettet, melyet az a bizonyos tanoncz elkövetett. Minden körülmények közt cselekménye undort gerjeszt az emberben. De ha másrészt tekintetbe vesszük a büdös lélektani motívumait, át kell látnunk, hogy bizony a gazda sem példányos; mert a tanoncz cselekménye a tole nem függő körülmények és az őt környező befolyásoknak a szüleménye. A mi pedig a beszámíthatóságot a tanoncz részéről nagyon csekély mértékre leszállítja.

Valljuk be, hogy az még sem járja, hogy a gyöngö az erős által kizsákmányoltassék. A magyar ember patriarchalis életmódja eddigelé nem volt érintve a szocialismus és communismus tanainak ferde kinövéseitől. Maradjunk e tekintetben a régiegek. Becsülje meg az erős a gyengét. Ne tekintes a gazda a tanonczot cizitromnak, melyet kicsavar s aztán eldob. Az ilyen eljárás magában hordaná a társadalmi rend felforgató elemeit. Az etikai szempont legyen cselekvésünk rugója.

Ha a gazda joggal megkívánhatja, hogy a tanoncz lelki és testi erejének minden közreműködésével legyen hasznára, neki sem szabad szűkbelűnek lennie. Hanem iparkodnia kell a tanonczot minden szükségességgel ellátni; mert különben nemcsak magának, hanem a társadalomnak is ellenséget nevel. Hiába az emberi természet olyan, hogy a folytonos keserűség és megaláztatás nem képes az emberben a rozsz indulatokat elnyomni, hanem ezzel tápanyag van nyújtvra a gonosznak követésére. Különösen áll ez gyermekeknel, kiknek képzelődő tehetőség az értelem nem szokta a kellő korlátok közt megtartani.

Legyünk tehát humanusok mindenben és mindenki iránt, hogy ekként a veszélyt önmagunktól is elhárítsuk.

Buchwald Lázár.

Tisztekező tanfolyam a Ludovika-akadémián.*

(Uj növendékek fölvetéle.)

A hivatalos pályázati hirdetemny, mely a Ludovika-akadémiába való fölvetelre néve kiadott, a következők szól:

* Felhívjuk a t. cz. szüloket e közleménynek tisztes tanulmányozására. A szerk.

Falcione Nándor barátom és én örömmel telt kebellet szádlunk ki, mert ez azon hely, hol élünk nélkülözhetlen és legbecesebb kincsét, egészségünköt visszazserendjük. Az udvariars portás azzonnal „Villa Gasteint” ajánlotta lakásul, a mely mellesleg érintvo tulajdonja, a mi természetesen udvariasságnak értékét alább szállítja; de szivesen fogadtuk ajánlatát, mert azzonnal háziasan elhelyezkedtünk, a mi annál könnyebben sikerült, mert szállástadó asszonyunk megtudván, hogy nem vagyunk „Passántok”, a legelőzékenyebben segítkezett. Midőn aztán Ems megtekintésére indultunk, azzonnal a legérdekesebb vendégelé, az „olle Villemmel” találkoztunk. Különös érzelem fogott el, midőn ez embert láttuk. Két nagy nemzet nagy története fűződik hozzá, az egyik nemzet sulyedése, a másik nemzet fénykora, különösen pedig mint személyesítője a német egység nagy eszméjének, mi is áttartal emeltük kalapunkat, mit is az ország ura a legnagyobb fogadott, mintha csak leolvasta volna arcunkról, hogy ezek fiai a szabad lovagias magyar nemzetnek, természetesen egy nemzet tagjait nem vallásuk szerint itelvén meg. Ezen első benyomás elegendő volt, hogy a különben is gyönyörösen fekvő fűrdő azzonnal megkedveltesse. Gyönyörű hely is ez, erős hegyekkel környezett völgy, melyet a „Lán” folyó ketté vág. Tartott szemie után a napirend megállapítása czéljából Wickenbach orvosunkhoz sietünk. A tanácskozás ep oly rövid volt, mint a rendelés, és ez utóbbi egyszerűsége és egyformaságához agha szükséges Hyrtl, Rokitsanzky, Lan-

magyar kört, természetesen alapszabályok nélkül, alakítottunk, és „Vergnüssenscretairnek” ismét csak Falcione barátomat választottuk meg egyhangyal, ki egész tudomány apparatussal és egy másod titkárral: Cramer hollandi tanárral állapítják meg a napi teendők névsorát és a legelőkiseretesekben a napiprogramma rendezes felveznek egy kis látogatást az „Allemania”, vagy az „orszlán”-hoz, mert napi székségeitkeikhez tartozik a szép Emma vagy Sophie kezeiből egy „Speciál” fogyasztani. (Speciál egy ¼ liter Extrabor.)

Itt-ott elélnék Bauer lövöldözébe, ki minden magyart a legnagyobb örömmel fogadja, mert alkama nyílik a „guter Herr von Grómon” után kérdézősködni, ki nála állítás szerint egy évadban 4000 lövést tett. Feltevéle t. i. hogy minden magyar ember kötelessége a „guter Herr v. Gromont” ismerni.

Hála az ügyes rendezésnek, Kölnbe is eljutottunk, hol eltekinthe a valódi kölni vízföl, melyet ott vásároltunk s mely az olvasónót különösen érdekelni fogja, megtekintettük a páratlan kölni székesegyházat, melynek belférgata 6166 □ m.; a két torony mindegyike 150 m. magas. Így egyik szórakozásból a másikba sodortattunk, és már egy hozzászoktunk, hogy nehéz lesz ismét komolyabban foglalkozni. De az ember hajlik a könnyű gondtalan élet felé is, ha huzamosabban kellene ez életet folytatni, valóságos korhelyekké válnánk, mi városunkra néve, hol csupa szolid ember él, szgyelen volna.

Dr. Schuller Simon.

Az 1883-ik évi XXXIV-ik törvények 2-ik szakasza értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika-akadémiában a folyó évben „tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam” fog felállítani, melybe a végkötelek korig még el nem ért, s önkéntesen jelentkező ifjak, az 1883-4-iki iskolai évtől kezdve felvételt.

Ezen tanfolyamnak célja az, hogy a magyar szeptemberi korona országában honlétképzés oly ifjak, kik élethivatásul a katonai pályát választották, oly mérvű kiképzést nyervek, mely őket csapattisztekké leendő előléptetésre, s egyszersmind arra is képesíti, hogy a tanfolyam befejeztével, már mint hadapródok is, az alantas tiszt köztársaságának teljesítésére alkalmas legyenek.

Azon növendékekre nézve, kik a tanfolyam alatt kiválóbb tehetséget tanúsítanak, az oktatás további irányra az, hogyők a később bekövetkező vezérkari s egyéb szolgálatokhoz megkívántatott felsőbb kiképzetés alapját már az akadémiában megszerezzék.

A kiképzetés tehát a növendékek általános műveltségének fejlesztése — s ismeret-körük szélesítése mellett nemcsak a katonai szolgálat minden ágazatára kiható elméleti és gyakorlati oktatásra fog kiterjedni, hanem alkalom fog nyújtani a növendékeknek arra is, hogy a katonai tudományokból, katonai műszaki ismeretekből s nyelvtanból is megszerezzék azon készségeket, mely a szakmestereknek később magánzorgalom útján leendő felkészítéséhez és a felsőbb kiképzetéshez okvetlenül megkívántatik.

A tényleges állományu tisztképző tanfolyam négy évre terjed, s ehhez képest négy tanfolyamból áll. Mindegyik tanfolyam két párhuzamos osztályt foglal magában.

Az egész tanfolyamnak élethelptétele azonban csak fokozatosan s egyenkint eszközöltetik, a mennyiben folyó évben az első évfolyam s így tovább minden évben egyvel több fog felállítani, míg végre az 1886-7-iki tanévben mind a négy évfolyam rendszeresítésével az egész tanfolyam életbe léptetve leendő.

A növendékek rendes száma a tisztképző tanfolyam mindegyik osztályában 60, s így az összes négy osztályban 240.

Az 1883-4-iki iskolai év kezdetével 10 kinstári, 10 felkészítés kinstári, 10 egész fizetéses és 30 magánalapítványi hely fog betöltetni.

A fél-fizetéses és egész-fizetéses helyek összesen, továbbá a 10 egész díjmentes kinstári hely közül 9 nyilvános pályázat útján, egy hely pedig (6. 12. pont) a 30 alapítványi helyvel együtt a jogosult felek bemutatása folytán lesz betöltendő.

Ezen helyekre kizárólag a magyar szeptemberi korona országában honlétképzés állampolgárok fiait pályázhatnak.

1. Felvételi feltételek.

a) A felvétel a honvédelmi miniszterhez f. évi aug. 20-ig, vagy közvetlenül az érdekelték, vagy a bemutatási jogot gyakorló felek által benyújtandó és mellékleteivel együtt szabályszerűen bélyegzett folyamodvány alapján kerülendő.

A folyamodványhoz következő mellékletek csatolandók:

a) A pályázó magyar állampolgári minőségéről, a hatásgazdálkodó avagy járási tisztviselő által kiadott bizonyítvány.

b) A pályázó testi alkalmasság voltáról és életkorának megfelelő testi fejlődéséről valamely honvéd v. közös hadseregtől tényleges szolgálatban lévő orvosudor által szabályszerűen kiállított orvosi bizonyítvány.

c) A szabályszerű életkort igazoló keresztlevele vagy családi értesítő. Pályázók életkora a már betöltött 14-ik évtől kezdve a még be nem végzett 16-ik évig terjedhet, — hogy a növendékek az akadémiából való kilépés és a honvédségre leendő felavatás idejére 18-ik évüket betöltés, azonban 20 évesek még ne legyenek.

Az életkor megállapítására nézve az iskolai év kezdete, azaz október hó elseje mervendő.

d) Ajánlatos erkölcsi magaviseletről szóló külön bizonyítvány azon esetben, ha pályázó erkölcsi minőségéről az iskolai bizonyítványban nem foglaltatnak.

e) Valamely gimnázium, real-gimnázium, reáliskola vagy az emlitettekkel egyenrangosított egyéb tanintézet négy osztályának legalább is jó eredményvel lett elvégzését, illetőleg az ennek megfelelő készséget igazoló bizonyítvány.

A horvát-szlavonországi illetőségű, vagy más, a magyar szeptemberi korona területén honos, de idegen ajku pályázó ifjaknak a magyar nyelvben annyi jártassággal kell bírnok, mennyi valószínű kitalást nyújt arra, hogy az előadásokkal sikerrel hallgathassák. Ha azonban az első évfolyam alatt a magyar nyelvet annyira el nem sajátítják, hogy a többi növendékekkel haladni képesek: az évfolyamot ismételnit tartoznak.

f) Az 1883-4-iki iskolai év kezdetével csakis az első osztályba van felvételnek helye. Azonban jövőre előfordulhat esetekben a második osztályba is vétetnek fel pályázók oly feltétel alatt, hogy a gymnasium (reáliskola, reál-gymnasium) IV. osztályának jó eredményvel lett elvégzését igazoló bizonyítvány felmutatása mellett felveendőnek még a „tényleges állományu tisztképző tanfolyam” első osztályában előadott valamennyi tantárgyból, (ideértve a katonai tantárgyakat is) felvételi vizsgát kell letenniük.

g) A pályázó által kiállítandó, annak atya vagy gyámja hitelesített aláírásával megerősített és a pályázó törvényes hádkötelezettségi idejének leszolgáltatást tárgyazó kötelező nyilatkozat.

h) Ha a pályázó a fentebb 1. c) pontban emlitett életkort még legfeljebb 6 hónapnál aladtul túl, felvételnél kizárólag ő felsége legmagasabb engedélye mellett lehet helye.

2. A kérvények átvizsgálása.

A fentebb kitétt határidő alatt a honvédelmi minisz-

teriumhoz beérkezett kérvények átvizsgálván, azok, melyek hiányosan szereltettek föl, és a pótlólag bekövetendő okmányokkal sem egészítették ki, a pályázati határidő elmúltá után elkésvé benyújtottakkal együtt, kivétel nélkül vissza fognak utasítani.

3. A felvételi vizsga tantárgyai.

Az első osztályba leendő felvételért pályázók, a fentebbi e) pontban emlitett iskolák IV. osztályában előadott minden tantárgyból (a klasszikus nyelvek kivételével) felvételi vizsgát letenni, u. m. magyarnyelv, németnyelv, földrajz, egyetemes történelem, mennyiségtan, természetrajz és természettanból.

Ezen tantárgyak ismerete oly mérvben követeltetik, mint az a középiskolák IV. osztályára nézve előszabva van. Az első két tantárgyból írásbeli, a többiekből szóbeli vizsga teendő le.

Horvát-Szlavonországi illetőségű vagy más idegen ajku pályázók, kik a magyar nyelvet eléggé nem értik, a felvételi vizsgát, horvát, illetőleg anyanyelvükön tehetik le.

A felvételi vizsgának főcélja az, miszerint a vizsgabizottság meggyőződést szerezzen arról, vajon a pályázó ifjú, az általa végzett tantárgyakból előmutatott ismereteivel s fellogási képességével fogva, hivatva van-e arra, hogy az akadémiai tanfolyamot jó sikerrel befejezhesse s a részére adományozandó helyet rendeltetésének megfelelőleg betölthesse.

Ha a pályázók szülei (gyám-gondnok) a felvételi vizsgán jelen kívánnak lenni, az nekik a vizsgaterem térvizsgálóihoz képest megengedtetik. (Folyt. köv.)

H H H H H.

„Megyei főispánunk szives figyelmébe.” Ily czímen lapunk egyik mult számában egy gákovai esetet beszélünk el, melynek hőse két brutális csendőr volt, a kik hivatásukkal vissza elve nyergelyházi módon vallatás alá vettek egy ottani zsidó fiatal embert. Emulitették, hogy e dologban némi részé lett volna a gákovai előjárásnak is. Mint lapunk illetékes helyről értesítik, a helyb. csendőr parancsnokig rogtan erőlyes vizsgálatot indított meg, melynek folyama alatt állításaink szórul szóra valókna bizonyultak. Hogy természetesen az érdemlett büntetés se fog elmaradni, azt a közönség megnagyuntatására már most is kijelenthetjük. Ez ügyről annak idején részletesen fogunk megemlékezni.

A kir. Kuria és a vadrendser. A Jogtudományi Közlöny a kir. kurianak két elvi jelentőségű határozatát közli. — Az egyik azon kijelentés, melyet f. é. június 12-én 4317. sz. határozatában találnak. Kimondatik itt ugyanis hivatkozással a fennálló törvénykezési gyakorlatra, hogy az u. m. főtörzár ügyekben a bíróság sem a cselekmény minősítése, sem a büntetés tekintetében nincs köve az ügyes indítványokra. — Egy másik határozatban azt jelenti ki a kir. kuria, hogy a kir. törvények hatásgazdálkodás körében tartozó büntető ügyekben hozott felmentő határozat esetében a magánigyi elégteltelre jogosított, közvetlenül sértett vagy károsított fél, akkora, ha a kir. ügyész nem felelbe, jogosítva van a felelbezési jogorvoslatot a királyi ügyészre nézve fennálló feltételek mellett és hatályával használni és ezen felelbezések az ügynek felsőbb bíróságok általi megvizsgálásának alapját képezik, — a miből nem következik az, hogy ezen sértett vagy károsított fél mindazon jogokkal felruházottnak tekintessék, melyek a királyi ügyész hivatalából üldözendő büntető cselekményekre nézve törvény szerint illetik. (1889. sz. a.) — Mindkét határozat némi érdekel bír a nyergelyházi büntető pörre nézve is főképen akkora, ha a kir. ügyész a vadat elejtette. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az első helyen emlitett kijelentés nem áll ellentétben ama korábban kimondott elvvel, hogy a közdávadó vádjá hiján a bíróság a vádlottat büntösnek ki nem mondhatja. A most közlött elvi jelentőségű határozat mindössze csak a „cselekmény minősítésére és a büntetésre” vonatkozik, tehát már eleve föltételezi a vadat. A mi a másik kijelentés sileit, ahhoz egyes konkrét esetekben elég szó fér, jöhetett itt is meg van jelölve azon régtől fogva gyakorlatba veti el, hogy a hivatalból üldözendő büntetettnek magánvádnak helye nincsen.

A szerb kongresszusi bizottság legutóbbi üléseiről Karlovichből következőket közölhetjük: Nagyobbára jelentékeny ügyek intézettek ugyan el, de a bizottság számos tagja nagyon szeretett volna a kongresszus összejelét illetőleg is valami határozatot hozni. A bizottság azonban előbb Zsifkovic Teofán püspoktól bekerete hivatalos jelentését a Tisza miniszterelnöknel a kongresszus összejelése ügyében eljárt bizottság működéséről. A püspök azonban jónak látta a jelentést el nem terjesztenit, minek folytán a bizottság nem bolygatta a kongresszus összejelésének kérdését. Minthogy a bizottság legközelebbi üléseit szeptemberben fogja tartani, a kongresszus, még ha a kormány nem lesz megnyitható, mivel a kongresszus összejelése és megnyitása között szabályszerűen legalább hat heti időnek kell eltelnie.

Érdekes incidens merült föl a lapunk mai számában leirt közgyűlés folyamán. Nevezetesen dr. Ambrózius ur indítványt állított föl a közegészségügyi s a városi tanács javaslatával szemben ideiglenes szabályként akaráván felállítani a hazak vezető csatornának betemetését, s a vést elmúltával az előbbeni állapot kívánván fenntartani s akkép találta indokolni ezen indítványát: „nehogy a polgárok magánjogukban oly igazságtalanul sértsenek, mint ő is megsértetett.” (Nevezetesen dr. Ambrózius ur a közgyűlés egy régebbi határozata ellen, mely szerint a Horváth-éhe hálózt a Lallovszics Jakab házág elvonult utrés befásított — felelbezással élt s ezt a belügyminiszternek viszársutította. Ez volt az a szörnyű igazságtalanság!) Főispán ur ritka erélylyel s szigorral utasítja vissza e kissé megdöglötlan kitéltit,

mellyel egy közigazgatási forum tagja a legfelsőbb köz igazgatási forumot igazságtalansággal vádolta, s dr. Ambrózius ur sietett is szavait kikorrigálni.)

A szabadkai postarablás. Mult év február hó 7-én délelőt indult el Szabadkáról a carriol posta Bács-Almásán át Bikityre. Almásról délelőt 11 óra 45 perczkor továbbítottak, de Bikityre a posta helyett csak a lovak értek meg késő éjél. A csendőrök azonnal kereséretre indultak s a postakocsit feltörve és kirabolva Bikityre határában az ország utól mintegy kétezer lépésre egy domb mögött találták meg, a kocsis pedig Menhoffer József agyonverve és szárazis sebekkel a kocsi mellett fektet. Az elrablott pénzösszeg 17,572 forintot tett. Megindítványt a nyomozás, a gyamu Bagi János és Fábik Lőrinc ellen irányult, kik csekélybör lopáért az almási csendőrségnél voltak letartóztatva s a rablogylkosság napján délelőt 11 óra előtt bocsátattak szabadon. E két egyet a carriolposta előtt mintegy főrórával látta az uton haladni egy bikityi asszony s két aramenő ember is, kik meg ezeken kívül valamivel a postakocsi előtt látták egy uri stájer kocsis is haladni, melyen négy egyen ült. Bagi és Fábik letartóztatásukkor mindent tagadtak s igazolták, hogy okk okkál a carriol előtt haladtak s Bikityre alatt az országútról letérve, mellékuton mentek a faluba. Ellenben a csendőrmesternek feltűnőbizonyos Fábik József költelezése s házkutatás rendeltetésén el nek, padlásán a széna között szakugyan meg is találtak az elrabolt pénzből 9783 frtot. Frecz azt állította, hogy ő szöbőbe menő, két embert látott, a kik valamit elástak s felőők közleledtek, a fenti összeget csak egyikőtől, Bagi Jánostól kapta oly igért alatt, hogy a látottakról hallgasson. Bagi azonban és társa Fábik mesének mondták Frecz ezen elbeszélését s következetesen tagadták a bűnösséget. A kir. ügyész ennek folytán s tekintve azt, hogy a nevezett két egyen alig egy órával előbb bocsátattán a csendőrök által szabadon, semmiféle támadó eszközzel nem bírt, el is ejtette ellenők a vadat, hanem Frecz Józsefet kérte rablással párosult erőbőrös márt elítelni. A védő csak bünpártól, legfeljebb orgazdaságot látott lenforgni. A szabadkai törvényesek szakugyan fel is mentette őket a gyilkosság és rablás alól s Bagi János és Fábik Lőrinc szabadlára való helyezését rendelte el, ellenben Frecz Józsefet a b. t. k. 370. §-ba ütözök s 372. §-szert minősülő orgazdaság büntetésében találtá büntösnek s tekintve a súlyosító körülményeket, öt évi fe gyháza ra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. Ezen ítélet ellen a vádlott és a kir. ügyész feleleltek. A kir. tábla, hol az így minap került tárgyalás alá, a törvényes ítéletét végzésleg föloldotta s a szabadkai törvényeseket a további eljárás és vizsgálat kiegyezésére utasította; jelen mindazon irányban elrendelte a vizsgálatot, melyek a tényállást felderítik, így Beck almási postamester kihallgatására kísérlet sem történt, nem vizsgálatot, hogy kik mentek azon az uri fogaton, mely akkor tájban a carriol előtt haladt; hézagosnak tartotta a tábla, hogy az aramenő emberek nem szembesítették Bagi és Fábikkal, vajon az uton látott egyénekben őket ismerik-e fel? Nem szembesítették őket végül a bikityi asszonnyal sem — egy szóval az eljárás annyira föltelletes volt, hogy arra komoly ítéletet alapítani nem volt lehetséges.

A sötét-utcai bókát — úgy látszik — figyelmeztetésünk dacára sem szándékozik az arra illetékes városi közeg megcsináltatni. Pedig az folytő egerő snakség, mert a kocsis folyton járunk arra s nem ügyeznek meg, hogy egyik-melyik bocsitják az árakat. Óltatandó volna, hogy e fajta felszólalások több ügyelme melettassanak.

Czöndér István a zombori börtönöknek 3 éven át volt lakója, Gomboson negétt folyton ütötte-verte, ezen kedvtelést annyira üzte felelősen, hogy a szegény asszony az életét megunta s a hó 11-én ruháját a parton hagyta és Gombosnál a Dunába ugrott s ott lelte halált. Az egész történet azon szomorú háttérre van, hogy az asszony férjén kívül, másnak hízlegéseit is szivesen meghallgatta. A holtestet a halaszók e hó 14-én kifizették a Dunából, s az orvosok vasárnapi boncolás alá vették.

Buziásról értesítik lapunk, hogy f. hó 7-ike óta az ott tartózkodó fürdővendégek száma 639-ről e hó 11-ig 727-re emelkedett s a látogatók emelelének száma 18. Zomborból csak özv. Kekezoivits Ena leányával s 2 gyermekével tartozkodik ott a névsor szerint.

Neocrog. Özv. Konyovits szül. Prokopovits Julianna, f. hó 18-én élte 71-ik korában jobb létre szenderült. Béke poraira!

Koch Salamon Szabadka város bizottsági tagjának és az izraelita hitközség elnökének kedves és szeretetreméltó leányát Irmát eljegyezte Fránkl Ferencz Ó-Becseről.

Dr. Kék Lajos apatint ügyvéd a szabadkai ügyvédi kamara, lajstromba felvétellett.

Bucsnányi Ede 4-ik huszár ezredbeli hálnagy, tisztí rangjáról léköszont.

Kis-Kér közegésében e hó 10-én a villám lecsapott, s annak következtében támadt tűz három házat elhamvasztott.

Hirdetmény. A fegyver és vadászati adóról szóló 1883. évi 23. t. cz. 14 §-a szerint köteles mindenki a birtokában lévő vadászatra alkalmas fegyvereket számszerint és annak megjelölése mellett vagy egy vagy két-csővék-e bejelenteni, a fenti törvény 16 §-a értelmében ezen bejelentést azok is kötelesek megtenni, kiknek fegyverei adamentesek. A bejelentés kiterjed nem csak a bejelentő birtokában lévő fegyverekre, hanem azokra is, melyek családtagjai, vadász cselédjei, a vadak gondozására alkalmazott cselédjei, valamint mezőszőlő- vagy erdőgazdaságban alkalmazott csöszök, pásztorok és erdőrakulók birtokában vagy használatban van-

nak. Emmel fogva felhivatnak mindazok, kik fegyver alá eső vagy adoménus fegyverekkel bírnak, fegyvereiket ez évben kivételesen folyó évi július hó 31-ig a városi adóhivatalnál bejelentésük, különben a törvény 43 §-a értelmében mint az adó alól elvont vagy eltolt fegyverek után 10 frtól 20 frtig fognak büntetettini. A bejelentési iverk a városi adóhivatalnál jél nélkül kaphatók. Zombor 1883. évi július 16-án. Városi adóhivatal.

Fizetés képtelenség. A bécsi hitelezők védőegylete tudatja, hogy Geiger József újvidéki kereskedő fizetéseit beszüntette.

Magyar felügyelője is lesz a trónörökös pár születendő gyermekének. Mint a „Föv. Lapok” írja, már a választás is megtörtént. A választás Tomor Ferencz budai gimnáziumi tanár művelt, derék, meggyerő modoru lányára esett, ki okleveles tanítóu s a lefolyt tanévben már Győrött gyakorlatilag is működött a közoktatási pályán. Tomor Gizella kisasszonyt, hogy személyesen megismerjék, közelébb felhívták Laxenburgba. Jó hatást tett a fenséges párra s tudtára adták, hogy számítanak rá. Stefánia főhercegnő megkérdezte tőle azt is: „Egészen hibátlanul beszéle-e magyarul?” — „Hogyne, fenséges asszonyom, — volt a felet, — hisz anyanyelvem.” „Azért kérdeztem, — folytatta a főhercegnő, — mert nem csak a kicsit fogja tanítani magyar szavakra, hanem én is akarok kegyedtől sokat tanulni.

Övintézkedés a kolera ellen. A kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a kolera-járvány behurcolásának meggátolása érdekében, rongyok, viselt ruhák, valamint ágyneműeknek, Egyptomból való behozatalt és átvitelt tiltotta.

A lábfürdők névze egy jeles orvos a következő tanácsokat adja: A lábfürdők kivált fej és fogtájás, szemlobok és főleg oly lobos bajknál tesznek jó szolgálatokat, a melyeknél a vér a fejhez tódul. A fürdők legyenek mindig langyos melegek és 8—10 percznél tovább ne tartsanak. Alhatnak, csupán vízből is, de hogy izgatabbakká legyenek, pár lat mustár lisztet, sőt vagy hamut adnak hozzá. A fürdő után lábakat jól le kell törölni, kiszáritani s melegen tartani. A lábfürdők erőtett menésk után bekövezhető kifáradásnál igen jó hatásuak. de sokszor visszaélnék velük, a mennyiben igen gyakran s sokáig alkalmazzák. A következmény ezután a lábák meglütése, néha feldagadása. A helytelenül használt hideg lábfürdők igen veszedelmesekké válhatnak. A lábakat csak pár pillanatra kellene hideg vízbe mártani s azután járás és dörzsölés által felmelegítésükre törekedni.

Közgazdaság.

Heti jelentés a budapesti gabonatorzsdéről.

Budapest, július 15. 1883

Steiner Jozsef és Társa termény, gabona és bizományi cég jelentése.

Külföldről hiányoznak vásárlási megbízások, belföldi fogyasztásunk az allitolagos bo termésre, csak potom árákon akarunk újabb beszerzéseket eszközölni. Ez okból az uzlet határotan lanyha.

Buza flom fajok 30, alsóbbrendűek 50 kral olesobbak. El-sorendu 80—82 kl. piros aczelos 10.70. 76—79 kl. 10.50. sárga 76—80 kl. 9.50-ig kelt.

Rozs uj 7.40. kelt.

Arpa lanyha. Takarmány 6.50.

Tengeri lanyha 6.10—6.30.

Repce lanyha. Bányági állomásokon 12.70—12.80. Káposz-tarapce tisztavideki állomásokon 13.75—14.25. kelt, állomások távolsága szerint.

Burgonya augusztusi szállításra 2.70. kötötett.

Határidőuzlet. Kezdetben ropant lanyha irányzat doimált. Később kedvezőtlen eszelesi próbákra, valamivel kedvezőbb a hangulat. Buza oszre 10 frtig esekett, záral 10.25. Tavaszra 40 kr. magash. Tengeri jul. aug. 6.36, uj 1884. maj. júniusra 6.15. Zab oszre 6.45. Rozs oszre 7.10. Káposzta repce 14.75.

Raktárlitelték 7.00. Káposzta repce 14.75.

Penzelőleg gatónákra 4% -ra szerzeheto.

Zsákkölcsönjdi hetenkint drómként 3% kr.

Vasuti menetrend június 1-től.

Állomások			
	Szem. v.	Vegy. v.	Szem. v.
Zombortól Budapestig.			
Zombor indul	*9.23	*7.45	9.30
Milites indul	*9.41	*8.10	10.01
Bajmok	*4.29	*9.07	11.13
Szabadka érkezik	*5.15	*10.01	12.24
Szabadka indul	*5.50	*10.35	3.10
Kis-Koros érkezik	7.29	*12.56	4.54
Kis-Koros indul	7.44	*1.16	5.09
Budapest érkezik	11.00	*6.00	8.22
Budapestről Zomborig.			
Budapest indul	7.45	2.40	*8.23
Kis-Koros érkezik	10.45	5.43	*1.15
Kis-Koros indul	10.52	5.50	*1.42
Szabadka érkezik	12.34	*7.30	*4.53
Szabadka indul	3.30	*8.10	*5.16
Bajmok	5.03	*9.03	6.35
Milites	*6.15	*9.44	7.25
Zombor érkezik	*6.39	*10.01	7.45
Gombosról Zomborig			
Gombos indul	*2.04	*6.20	7.38
Szenta	*2.29	*6.40	8.06
Szt.-Iván	*2.44	*7.00	8.36
Zombor érkezik	*3.09	*7.30	9.15
Zombortól Gombosig			
Zombor indul	*10.15	8.05	*7.31
Szt.-Iván	*10.41	8.40	*8.12
Szenta	*10.57	9.03	*8.38
Gombos érkezik	*11.11	9.19	8.57
Szabadkáról Újvidéki.			
Szabadka indul	1.00	*5.40	
Csantavér	1.32	6.22	
Topolya	1.59	7.05	
Kis-Hegyes	2.27	7.43	
Verbász-Kula indul	2.52	8.26	
O-Ker	3.17	8.58	
Kiszács	3.38	9.28	
Újvidék érkezik	4.05	10.00	
Újvidékről Szabadkára.			
Újvidék indul	5.30	11.55	
Kiszács	*6.05	12.23	
O-Ker	*6.35	12.45	
Verbász-Kula indul	*7.22	1.12	
Kis-Hegyes	*7.52	1.32	
Topolya	*8.40	2.00	
Csantavér	*9.13	2.24	
Szabadka érkezik	*9.51	2.55	

Észrevelt: A csillaggal jelölt számok az éjjeli órákat jelzik esti 6 óratól reggeli 6 óráig.

Felelős szerkesztő: MÜLLER GYULA.

Kiadók és laptulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Egy ház

Zomborban az apatini uton, mely egy bolt, két utczára szolgáló szoba, egy konyha, két udvar szoba, egy konyha, egy pékműhely, egy kamra, egy kis pincze, egy fafelszer, és egy nagy kert tartalmaz szabad kéz-ből eladó.

Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

F. évi június 1-étől „Szt-Háromság”-térén Tárcaj-féle házban.

Öselyszka Antal

uri és uői-czipész Zomborban

férfi-, női- s gyermekcipő

megrendeléseket beküldött mérték szerint pontosan és gyorsan. 40—30

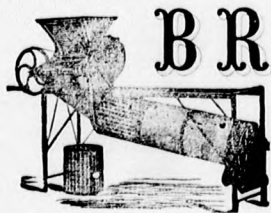
Tudatja a n. é. közönséggel, hogy raktárát tetemesen megnyagyobította s minden minőségben a legolcsóbb árak mellett szolgál tisztelt veivóinek.

HÁZ-ELADÁS.

Pekanovits Imre elutazása alkalmából két házat, nevezetesen a dob-utczában 239. sz. a. másikat a sertés-piaczon 568. sz. a. eladja.

Venni szándékozók forduljanak bővebb értesítés végett Pekanovits András úrhoz Zomborban.

Megjegyztetik, hogy a házak igen jó karban vannak.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kintüntetett

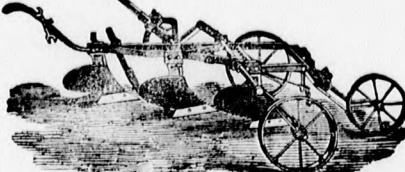
TRIEUR-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lenezeket, malmok, méhészeti és technikai célokra

járgány-cséplőgépeket

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,507. szám alatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, sulya 50 kilo ára 55 frt.

Arjgyezkek kívánatra ingyen.

Raktár Zomborban: GERGUROW DÁNIEL úrnál.